

45216

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **20.05.2026**

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili

Sivas'ın Kangal ilçesinde bulunan Kangal Termik Santrali, yıllardır çevre köylerde yaşayan yurttaşların sağlığını, yaşam alanlarını ve geçim kaynaklarını tehdit etmektedir. Santralde kullanılan kömürün ardından geriye kalan küllerin açıkta biriktirilmesi sonucu bölgede "kül dağları" oluşmuş; rüzgârlı havalarda bu kül tabakası köylerin üzerine çöken bir zehir bulutuna dönüşmüştür. Başta Hamal ve Mağara köyleri olmak üzere yaklaşık 30 köyün bu kirlilikten etkilendiği ifade edilmektedir. Köy sakinlerinin aktarımlarına göre Hamal köyünde geçmişte yaklaşık 300 hane bulunurken bugün yalnızca 30 hane kalmıştır. Çevre köylerde de durum benzerdir. Bölgede özellikle gırtlak kanseri, solunum yolu hastalıkları ve buna bağlı ölümlerde artış yaşandığı iddia edilmektedir. Santralin kül depolama alanları, baca emisyonları ve atık yönetimindeki ihmallerin halk sağlığı üzerindeki etkileri konusunda ise çevre köylerde yaşayan emekçilere herhangi bir bilgilendirme yapılmamıştır.

Kangal Termik Santrali, 2013 yılında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihaleye açılmış; Anadolu Birlik Holding iştiraki Konya Şeker tarafından 985 milyon dolar bedelle satın alınmıştır. Şirketin kendi anlatımında, özelleştirme sonrası üretimin artırıldığı ve santralin "dizayn değerlerinde" çalıştırıldığı ifade edilmektedir. Ancak şirket tarafından "başarı" olarak sunulan bu üretim artışının bedeli; çevredeki onlarca köyde yaşayan köylülere, termik santralde çalışan işçilere ve doğaya ödetilmiştir.

Santral, 1 Ocak 2020 tarihinde filtre şartlarını sağlayamadığı gerekçesiyle durdurulmuş, daha sonra kademeli biçimde yeniden üretime başlamıştır. Buna karşın şirketin 30 Haziran 2025 tarihli denetçi raporu, çevresel yükümlülüklerin hâlâ tartışmalı olduğunu göstermektedir. Raporda filtre ve baca gazı arıtma yatırımı, kül atıklarının depolanması, sürekli emisyon ölçüm sistemleri ve atık sahasına ilişkin Bakanlığa rapor sunulması gibi yükümlülüklerden söz edilmekte; aynı zamanda kalıcı faaliyet belgesi için baca yatırımı yapılmasının zorunlu olduğu ve baca gazı arıtma sistemi montajının 2025 yılı içinde tamamlanmasının planlandığı belirtilmektedir. Bu tablo, yıllardır üretim yapan santralin halk sağlığı ve çevre açısından gerekli yatırımlar tamamlanmadan faaliyetini sürdürdüğünü göstermektedir.

Aynı rapor şirketin mali yapısına ilişkin ciddi belirsizlikler de ortaya koymaktadır. 30 Haziran 2025 itibarıyla şirketin özkaynaklarının 7 milyar 522 milyon TL açık verdiği, kısa vadeli yükümlülüklerinin dönen varlıklarını aştığı ve borca batıklık şüphesi bulunduğu ifade edilmektedir. Buna rağmen şirketin kapasite teşvik geliri elde ettiği görülmektedir. Üretimi

45216

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

düşen, borç içinde olan, çevre yatırımları tartışmalı bir şirkete kamu kaynaklarının hangi şartlarla aktarıldığı açıklanmalıdır.

Kangal Termik Santrali'nde ortaya çıkan tablo açıktır: Kamuya ait bir üretim tesisi özelleştirme yoluyla sermayeye devredilmiş; şirket üretim artışıyla övünmüş; ancak bu üretimin bedeli kül altında kalan köylere, hastalık riskiyle yaşayan yurttaşlara, ağır ve güvencesiz koşullarda çalışan işçilere ve doğaya ödetilmiştir.

Bu Bağlamda;

1. Kangal Termik Santrali'nin özelleştirme sonrası üretim artışıyla övüldüğü 2013-2019 döneminde, santralin tüm ünitelerinde etkin çalışan filtre, baca gazı arıtma sistemi ve sürekli emisyon ölçüm sistemi mevcut mudur? Mevcut değilse Bakanlığınız bu üretim artışının köylülerin sağlığı ve çevre üzerinde yarattığı sonuçların sorumluluğunu üstlenmekte midir?
2. Santral 1 Ocak 2020'de filtre şartlarını sağlayamadığı gerekçesiyle durdurulduğu halde, hangi gerekçelerle ve hangi belgelerle yeniden üretime başlatılmıştır? Bakanlığınız, eksiklikleri bilinen bir santralin yıllarca çalışmasına izin vererek çevre köylerdeki hastalık, ölüm ve çevresel tahribattaki sorumluluğunu kabul ediyor mu?
3. Denetçi raporunda, kalıcı faaliyet belgesi başvurusu yapabilmek için baca yatırımı yapılmasının zorunlu olduğu ve baca gazı arıtma sistemi montajının 2025 yılı içinde tamamlanmasının planlandığı görülmektedir. Buna rağmen Kangal Termik Santrali'nin 2020'den bu yana faaliyetini sürdürmesine Bakanlığınız hangi gerekçeyle izin vermiştir? Bakanlığın kendi denetim ve izin süreçlerinde bu eksiklikler bilindiği halde yıllardır üretime göz yumulması, çevre köylerde yaşanan hastalıklar, ölümler, kül kirliliği ve çevresel tahribat bakımından Bakanlığınızın sorumluluğunu doğurmamakta mıdır?
4. 2020-2025 yılları arasında Kangal Termik Santrali hangi filtreleme, baca gazı arıtma ve emisyon kontrol sistemiyle çalışmıştır? Bu sistemler yoksa ya da eksikse, çevre köylerin yıllarca hangi kirleticilere maruz bırakıldığı neden kamuoyuna açıklanmamıştır?
5. Kül atıklarının açıkta biriktirilmesiyle oluşan kül dağlarının Hamal, Mağara ve çevre köylerin üzerine yayılması Bakanlığınızın denetim raporlarına yansımış mıdır? Yansımışsa neden gereği yapılmamış; yansımamışsa Bakanlığınızın denetimleri neyi denetlemiştir?
6. Hamal köyünde 300 haneden 30 haneye, Mağara köyünde ise 30 haneden birkaç haneye düşen nüfusun arkasında santral kaynaklı çevre kirliliği olup olmadığı araştırılmış mıdır? Bakanlığınız, köylerin fiilen boşalmasına yol açan bu tablo karşısında neden bugüne kadar acil müdahale planı hazırlamamıştır?
7. Çevre köylerde artan kanser, gırtlak kanseri, KOAH, astım ve solunum yolu hastalıklarına ilişkin iddialar yıllardır dile getirilirken, Bakanlığınız neden bağımsız bilim insanları, meslek odaları ve sağlık örgütleriyle birlikte kapsamlı bir epidemiyolojik araştırma yürütmemiştir?
8. Santralden kaynaklanan kül, toz, partikül madde, kükürt dioksit, azot oksit ve ağır metal emisyonlarına ilişkin ölçüm sonuçları neden düzenli ve anlaşılır biçimde kamuoyuyla

45216

İskender Bayhan
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

- paylaşılmamaktadır? Bakanlığınız halkın sağlığını ilgilendiren bu verileri, şirketlerin kâr ve rantından daha mı önemsiz görmektedir?
9. Üretimi düşen, borca batıklık şüphesi taşıyan ve çevre yatırımları tartışmalı olan Kangal Termik Santrali'ne kapasite teşvikleri hangi gerekçeyle verilmektedir? Kamu kaynakları, köylülerin sağlığını ve işçilerin haklarını güvence altına almak yerine borç içindeki şirketi ayakta tutmak için mi kullanılmaktadır?
 10. Şirket faaliyet raporlarında finansal riskler, kredi riski ve piyasa riski ayrıntılı biçimde ele alınırken; kül sahaları, halk sağlığı, kanser iddiaları, işçi sağlığı ve çevresel tahribat neden görünür bir risk başlığı olarak değerlendirilmemektedir?
 11. Kangal Termik Santrali'nde işçilerin ücret, sendikal haklar, işten çıkarmalar ve çalışma koşulları nedeniyle yaşadığı sorunlar ile çevre köylerin maruz kaldığı sağlık ve çevre sorunları birlikte değerlendirildiğinde, Bakanlığınız bu santralin şirket kârı için mi, halk yararı için mi çalıştığını açıklayacak mıdır? Bağımsız bilim insanları, meslek odaları, sendikalar, köy temsilcileri ve işçi temsilcilerinin yer aldığı bir araştırma ve denetim komisyonu kurulacak mıdır?
 12. Kangal Termik Santrali'nin özelleştirilmesinden bu yana geçen süreçte şirket üretim artışıyla övünürken, çevre yatırımlarının gecikmesi, kül dağlarının büyümesi, köylerin boşalması, işçilerin güvencesizleşmesi ve şirketin borca batıklık şüphesiyle karşı karşıya kalması özelleştirme politikasının iflası değil midir? Bakanlığınız, kamuya ait bir enerji tesisinin sermayeye devredilmesinin ardından ortaya çıkan çevresel yıkımın, halk sağlığı sorunlarının, işçi kıyımının ve kamu kaynaklarının şirketleri ayakta tutmak için kullanılmasının sorumluluğunu üstlenmekte midir?